

Με αφορμή το διαχρονικό ποίημα του Καβάφη «Όσο μπορείς» γεννιέται ο προβληματισμός πώς μπορεί ο άνθρωπος και περισσότερο ο έφηβος να προστατευτεί από τους κινδύνους της εποχής μας, ώστε να μην εξευτελίζει την ζωή του. Οι σημερινοί αλλά και οι κάθε εποχής έφηβοι με την ανωριμότητα και την ορμή της νεότητάς τους εύκολα μπορούν να εκτεθούν σε άσκοπες, ανόητες και ηχηρές συναναστροφές με ρηχούς, κενούς και ματαιόδοξους ανθρώπους, ό,τι δηλαδή είναι ικανό να φθείρει και να εξευτελίσει τη ζωή τους. Αλλά πώς θα θωρακιστεί κυρίως ο έφηβος που συχνά λόγω έλλειψης μέτρου και υπερβολής διατρέχει σοβαρούς κινδύνους;

Αρχικά, η πνευματική καλλιέργεια είναι ασπίδα προστασίας του εφήβου, γιατί κάνει πιο εύκολη την αντιμετώπιση των δυσκολιών και γιατί η ώριμη σκέψη και κρίση του δίνει τη δυνατότητα να συγκρίνει, να ζυγίσει, να ελέγχει και να αξιολογεί το κάθε τι. Του καλλιεργεί την ικανότητα να διακρίνει το καλό από το κακό, το ωφέλιμο από το επιβλαβές, το δίκαιο από το άδικο, το ορθό από το λανθασμένο. Επίσης του δίνει την δυνατότητα να είναι εκλεκτικός, αναζητώντας το καλύτερο για τη ζωή του και όχι να ακολουθεί ευκαιριακούς και εφήμερους κανόνες ζωής. Αλλά και στις κινήσεις του, να τον διακρίνει το μέτρο και όχι η υπερβολή, βάζοντας προτεραιότητα την επιδίωξη μιας ζωής σύμφωνα με τα πιστεύω του και τα όνειρα του. Η κριτική στάση απέναντι στα καταναλωτικά πρότυπα, η αντίσταση στον μιμητισμό και στην μαζοποίηση είναι επίσης εφόδια που προλαμβάνουν τους εφήβους από τις κακοτοπιές μιας ζωής γεμάτης συμβιβασμούς και υποταγή. Τέλος, η προσωπική περισυλλογή και η αυτοσυγκέντρωση είναι επιπλέον εφόδια διαφύλαξης της αξιοπρέπειας και του αυτοσεβασμού, χωρίς ο νέος να προδίδει τον εαυτό του, τις ιδέες του και τις αξίες του.

Καταλήγοντας θα λέγαμε ότι ο σημερινός έφηβος κυρίως μπορεί να προστατευτεί από τους κινδύνους της εποχής μας έχοντας εκπαίδευση, μόρφωση, παιδεία, πνευματική καλλιέργεια, ιδανικά, εφόδια και προσόντα που του δίνουν δύναμη να συνεχίσει να βελτιώνει τη ζωή του **όσο μπορεί** καλύτερα.

Κέλλυ Κωτσαρέλη Γ1